

رهمهزان بانگ دهکات... (۱)
نهس چاکه ویست وهره پیشهوه ...

به چی پیشوازی له ره مهزان بکهین؟

سهنتهري رۆشنیبری کارا
بهشی وهرگیران

کوردستان کوردستان

مأپهري بههشت

www.ba8.org

islam_kurd_ba8@yahoo.com

07701517378

عیراقه - کوردستان - کهلار

هه همیشه له گه لمان بن بو بهر هه هه نوو

کتیبي ژماره ﴿١٣٠﴾ له کتیبخانهی مأپهري بههشت

سهنتهري رۆشنبيري کارا

سهنتهريکي رۆشنبيري و بانگهوازي ئيسلامي و گشتي ههمه لايه نه ، نا حزبي و سهربه خوښه ، ههوله کاني دهخاته گهر بۆ سهرخستني بهها بالاگان.

بۆ تيگه ياندي رۆله کاني کوردستان و کورد زمان به بيروباوهري ئيسلامي رهسهن به پي به لگه و تيگه يشتني باشتري پيشينه کاني ئومه تي ئيسلام.

دروست کردني تاكي دلسۆز و کارا بۆ خزمه تي ئيسلام و نيشتمان بۆ تهوهي هوکاري پيشکه وتني ولات و خه لکي بن..

به رنامه ي په رستن و کار و بانگهواز ، بۆ تهوهي خه لکي دلسۆز به بهرچاوپرووني تيپکوشن و ههنگاو هه لني.

ريکردنه وهي تهوهري گفتوگو و ليک تيگه يشتن بي کورت هه لهاتن و توندبوون ، تهنها به لگه و تاوتوي کردني بۆچونه کان و يه کلابونه وهي وته کان و بۆچونه کان له روانگه ي به لگه و بنچينه کاني ئيسلام . ههنگاونان به ره و کۆمه لگه يه کي ئيسلامي په يوه ست به ئاينه که يه وه ، فراوان له کردار و گه وره له بيرکردنه وه و جوان له رهفتاردا.

ئامانجي هه موو کاره کانيشمان تهنها رهمه ندي خوي گه وره يه ، وه پاشان خزمه ت کردني کۆمه لگه مانه ..

له دوعاي خيرتان بي به شمان مه کهن

centerkara@yahoo.com

پیشهکی

الحمد لله وحده، والصلاة والسلام على من لا نبي بعده، نبينا محمد وعلى آله وصحبه أجمعين، أما بعد...

له راستیدا بوچوون و بیرکردنه وهی خه لک جیاوازه و ههول و کوششیان جوړاوجوره سه بارهت به چوئیتی پیشوازی کردن له مانگی پیروزی رهمهزان و چوئیتی به کارهینانی کاته به نرخه کانی و سه رقالبوونیان به چهند کاروکرده وهیه که وه که ته و روژگاره ی پی به سه رده به ن.

* بویه تیئاندايه به ته مبه لئ و بیکاری و خه وتن و بی ئاگایی له په رستن پیشوازی لیده کات.

* وه تیئاندايه به خو ته رخانکردن بو شاشه ی ته له فزیونه کان و سه بیرکردنی زنجیره ته له فزیونه کانه وه پیشوازی لیده کات.

* وه تیئاندايه پیشوازی لیده کات به به بیرداری شه وانه و، به سه برردنی کات له میوانداری و رویشتن بو بازاره کان و ریستوران و هاوشیوه کانی.

* وه تیئاندايه پیشوازی لیده کات به زیده روئی کردن له خواردن و خواردنه وه و دروستکردن و داهینانی

جوړی نوی خواردن، وه ک بلئی رهمهزان مانگی خواردن و خواردنه وهیه نه وه ک مانگی به روژوبوون !!!

* به لأم سه رکه و توان ئه وانیه که خوی په روه ردگار چاکه ی بویان وویستوه، وه چاوه کانیانی روشن

کردوته وه به بینینی حه ق وراستی، و جیاکردنه وهی حه ق و باتل، به راستی ئه وانیه به خوشحالی

و پروخوشی موژده و هوشمه ندیه وه به ره و پیری ده چن و پیشوازی لیده کهن، له به رئه وهی ئه وان ته و هه ل

و فرسه ته له و مانگه دا ده بینن که به هوییه وه خوا له تاوانه کانیان خوشبیت و سه ریچی وه له کانیان

بسریته وه، چونکه ئه و مانگه مانگی لیخوشبوون و ره حمه ت و رزگار بوونه له ئاگر.. وه پیغه مبه ری خوا

(صلى الله عليه وسلم) موژده ی هاتنی رهمهزانی به هاوه لانی دده او ده یفه رموو: " أَتَاكُمْ شَهْرُ رَمَضَانَ ،

شَهْرٌ مُبَارَكٌ فَرَضَ اللَّهُ عَلَيْكُمْ صِيَامَهُ ، تُفْتَحُ فِيهِ أَبْوَابُ السَّمَاءِ وَتُعَلَّقُ فِيهِ أَبْوَابُ الْجَحِيمِ ، وَتُعَلَّقُ فِيهِ

مِرْدَةُ الشَّيَاطِينِ ، لِلَّهِ فِيهِ لَيْلَةٌ خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ مِنْ حُرْمِ خَيْرِهَا فَقَدْ حُرِّمَ " . (رواه النسائي وقال الألباني : صحيح

لغيره)

واته: وا مانگی رهمهزان به سه رتاند هات، که مانگیکی پیروزه، خوی گه وره روژوگرتنی ئه م مانگی

له سه رتان فه رزکردوه، ده رگا کانی ئاسمانی تیدا ده کریته وه و ده رگا کانی دوزه خی تیدا ده به ستریت،

وه شه يتانه کانیشی تیدا کو ت و به ند ده کریت، وه خوا له م مانگه دا شه ویکی هه یه که چاکتره له هه زار

مانگ، ئه وهی له خیر و پادا شته که ی بیبه ش بیت ئه وه به راستی بیبه شه "

لیروه ته و خوا پیدوانه ده زانن چی له م مانگه دایه له چاکه و به خشیش و به ره هم، بویه ده یانه ویت ته و

هه لانه یان له ده ست ده رنه چیت و ده ستگی ری بن، بوئه وهی که سیان په شیمان نه بیته وه له روژی دوا پیدا و

بَلَيْتٌ ﴿يَلَيْتَنِى قَدَّمْتُ لِحَيَاتِى﴾ (الفجر: ٢٤) واته: به ئیش وخه فه تیکه وه ده لیت: خوزگه من بوئه م ژيانى پاشه رۆژه م شتیکم پیش خستبا له دونیادا. یان ده لیت: ﴿قَالَ رَبِّ ارْجِعُونِ﴾ (٩٩) ﴿لَعَلِّىْ أَعْمَلُ صَالِحًا فِيمَا تَرَكْتُ﴾ (المؤمنون: ٩٩-١٠٠).

واته: ئەوسا ده لیت په روهردگارم! بمگیره وه بو دونیا به شکوئه و کاره چاکه ی کاتى خو ی له دهستم چو وه بیکه م. جا ئەو کاته ش وه لامه که به م شیویه ده بیت که پى ده وتریت ﴿کَلَّا﴾ واته نه خیر! هه رگیز ئەو داخوازیه ت بوجیبه جى نابیت. جا پاش ئەوه زور په شیمانى ده کیشیت له بهرئه و که م و کورتى و ته وه زله یی که هه بیووه له هه مبه ر په رستشى خوا ی په روهردگار، له کاتیکدا ئەوپه شیمانیه ی هه یچ دادى نادات و سوودى کى نابى بو ی.

له بهر ئەمانه یه که ئەو خوا پیداوانه بریارى یه کلاکه ره وه ی خو یان داوه به پیشوازی کردنى مانگی پیروزی رهمهزان به م شیوازانه ی که دین:

١- تهوبه و په شیمانى:

تهوبه کردن له تاوان له هه موو کاتیکدا واجبه، وه له هه موو ساتیکدا فه ریزه یه کی ئایینی، به لام له رهمه زاندا پیوسته تره، جا ئەوه ی له رهمه زاندا تهوبه نه کات که ی تهوبه ده کات؟ خوا ی په روهردگار ده فه رمویت: ﴿وَتُوبُوا إِلَى اللَّهِ جَمِيعًا أَيُّهَ الْمُؤْمِنُونَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ﴾ (النور: ٣١) واته: ئەى باوهرداران هه مووتان بۆلای خوا بگه رینه وه و په شیمان ببنه وه به لکو له دونیا و دوا رۆژدا رزگارو به ختیاربن. وه هه روه ها خوا ی گه و ره ده فه رمویت:

﴿قُلْ يٰعِبَادِىَ الَّذِينَ اسْرَفُوا عَلَىٰ اَنْفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوا مِنْ رَحْمَةِ اللَّهِ اِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا اِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ﴾ (٥٢) ﴿وَاَنْبِئُوْا اِلٰى رَبِّكُمْ وَاَسْلَمُوْا لَهُ مِنْ قَبْلِ اَنْ يَّاتِيَكُمْ الْعَذَابُ ثُمَّ لَا تُنْصَرُونَ﴾ (٥٤) ﴿وَاتَّبِعُوْا اَحْسَنَ مَا اُنزِلَ اِلَيْكُمْ مِنْ رَبِّكُمْ مِّنْ قَبْلِ اَنْ يَّاتِيَكُمْ الْعَذَابُ بَعْتَةً وَاَنْتُمْ لَا تَشْعُرُونَ﴾ (٥٥) ﴿اَنْ تَقُولَ نَفْسٌ بِحَسْرَتٍ عَلٰى مَا فَرَطْتُ فِيْ جَنْبِ اللَّهِ وَاِنْ كُنْتُ لِمِنَ السَّٰخِرِيْنَ﴾ (٥٦) ﴿اَوْ تَقُولَ لَوْ اَنَّكَ اللَّهُ هَدٰنِيْ لَكُنْتُ مِنَ الْمُتَّقِيْنَ﴾ (٥٧) ﴿اَوْ تَقُولَ حِيْنَ تَرٰى الْعَذَابَ لَوْ اَنَّكَ لِيْ كَرَةً فَا كُوْنُ مِنَ الْمُحْسِنِيْنَ﴾ (٥٨) ﴿بَلٰى قَدْ جَاءَتْكَ ءَايٰتِيْ فَكَذَّبْتَ بِهَا وَاَسْتَكْبَرْتَ وَكُنْتَ مِنَ الْكٰفِرِيْنَ﴾ (الزمر).

واته: ئەى پیغه مبه ر (صلی الله علیه وسلم) له منه وه بلی: ئەى به نده کانى من! ئەى ئەوانه ی سته م و زیاده رۆبیتان له خوتان کردووه له ره حمه ت ومیهره بانى خوا بى ئومید مه بن به راستى خوا له هه موو گوناحی خوش ئەبى (دیاره ئەم بانگه شه یه بو ته واوی تاوانبارانه که بگه رینه وه بۆلای خوا، ئەگه ر چی گونا هیشیان

به ئەندازەي کەفي سه زهرياش بيت) چونکه ئەوه لیبوردهو ميهره بان * بگه پینه وه بۆلای خواوندتان و ملکه چي فه رماني ئەوبن پيش ئەوه سزا که تان بۆبي دوايش ئيتر له لايه ن هيچ که سي که وه يارمه تي نادرين * له با شترين نامه که په روه رد گارتان دايبه زان دوه بۆتان په پره وي بکه ن، واته په پره وي قورئان بکه ن پيش ئەوه ي کتوپر سزا که تان بۆبيت هه ستيش به خۆتان نه که ن، تا شتي بکه ن بۆخۆتان * نه وه ک که سي بلي : ئەي داخ له سه ر که مه تر خه مي م له لاي خواو له گو پرايه لي خوا بي شك له گالته که رانيش بووم به ئاي ني خواو کتي بي خوا (واته : جگه له سه ري پچيم گالته يشم به موسلمانان ئە کرد) * يان بلي : ئە گه ر خوا رپنموني بکرده مايه ، له پاريز کاران ئە بووم * يان کاتي سزاي خوا ده بيني بلي : خۆزگه جاري کي تر ده گه رامه وه بۆ دونيا و له گه ل چاک کاران ئە بووم * خوا ده فه رمويت : به لي ... خۆ گه لي ئايه ت و نيشانه کاني منت بۆ هات ، جا به درۆت زاني و بروايشت نه هينا بايي بوويت و بوويته کافروي باوه ر .

بۆيه ئەي ئە وه که سه ي که ته وه به و په شيمانيت دوا ده خه يت !

هه تا که ي و بۆ چ کاتيک ته وه به و په شيمانيت دوا ده خه يت ؟

تۆ ئە وه که سه بوويت که ده تگوت : گه ر رۆژوو بگرم ئە و جا ته وه به ده که م ، وه ئە گه ر رهمه زان هات ئينجا په شيمان ده مه وه ، جا ئە وه شه وور پۆژه کاني رهمه زان هات و تۆش پيچه وانە ي برياره به ئينه کانت بوويته وه له گه ل ئە وه شدا هيشتا پشتت له په روه رد گارته ، لي ي را ده که يت نه وه ک بۆلای را ده که يت ، به رده وامي له سه ري پچي کردني و ده ستت هه لئه گرتوه ئايا چۆن دلنيا ده بيت که ملك الموت (فريشته ي رۆح کيشان) نايه ته سه رت و تۆش له سه ر ئە م حاله ت بيت ؟ وه ئايا هيو ات به چيه له کاتيکدا خوا يارمه تي داويت و ده رگاي ته وه ي بۆت کردۆته وه که چي تۆ به ره و ئە وه ده رگايه ناته وي بړويت ؟

خواي به سوژو ميهره بان ليخوشبووه له تاوانه کان ، ده ستی راده خات به شه و ، بۆ ئە وه ي له تاوانباراني رۆژ خوشبيت ، وه ده ستيشي به رۆژ راده خات بۆته وه ي له تاوانباراني شه و خوشبيت ، وه به ته وه ي ته وه به کاران و په شيمان بوونه وه ي سه ري پچي کاران خوشحال ده بيت ، هه ر له به ر ئە مه يه که خواي په روه رد گار : " بۆ ته وه به کردن ده رگايه کي له لاي رۆژئاوا وه دانا وه که پانتاييه که ي چل ساله ، داينا خات هه تا خۆر له خۆرئاوا وه هه لئه يه ت " وه کو پيغه مبه ري راستگۆ فه رمويه تي . (رواه أحمد والترمذي وقال : حسن صحيح)

خوينه ري يه کخو ا په رس ت : ته وه به کردن کاري کي سووک وئاسانه ، هيچ جوړه سه ختي وبارقورسيه کي تيدانيه ، به لکو بري تيه له ازهينان و په شيماني و برياردان ، و ازهينان له تاوان و سه ري پچيه کان ، په شيماني له و تاوانانه ي که له رابردو ودا کردو وته ، وه به ئين و برياردان له وه ي که نه گه رپيته وه سه ري له داها تو ودا .

جا کوا ته وه به کاران به لاي په روه رد گاريان و بۆ خوا سو لحوان ؟!

٢- پیشوازی له رههزان دهکهن به نیهت پاکیه وه بوخوا لههه موو کار و کرده وه یه کیاندا:

خوینهری خوشه ویست له سه ره تا وه پیت ده لیم: گهر نیهتت پاک نه بیته بو خوا، خوت هیلاک مه که، چونکه کرده وه وهر ناگیریت له باره گای خودا ههتا بوخوا نه بیته، خوی گه وره ده فهرمویت ﴿فَن كَانَ يَرْجُوا لِقَاءَ رَبِّهِ فَلْيَعْمَلْ عَمَلًا صَالِحًا وَلَا يُشْرِكْ بِعِبَادَةِ رَبِّهِ أَحَدًا﴾ (الكهف) واته: ئینجا هه ره که سیك له ئیوه ئومیدی به گه یشتنی دیداری په روه ردگاری خوی هه بی له دوار وژدا با کاری چاک و کرده وهی دروست نه نجام بدات وه له په رستنی په روه ردگاری خویدا هیچ که سیك نه کاته هاوتاه و هابه شی و روپامایی نه کات، چونکه خوا ته نها دلسوزی و ئیخلاص وهر ده گری، نه ریباو روپامایی و هابه شی دانان.

وه هه روه ها پیغمه بهری نازدار (صلی الله علیه وسلم) ده فهرمویت: خوا فهرمویه تی "أنا أغنى الشركاء عن الشرك، من عمل عملاً أشرك فيه معي غيري تركته وشركه" (رواه مسلم) واته: من بی پیوستترین که سم له وانهی که هابه شی بریار ده دن، هه ره که سیك کرده وه یه که نه نجام بدات و جگه له منی تیدا بکاته هابه شی ته وا خوی و شیر که که ی واز لی دینم.

وه رۆژوو له گه وره ترینی ته و په رستشانه یه که موسلمان راده هی بیته له سه ر ئیخلاص، له بهر ته وهی رۆژوو وه وان که س پی نازانیته جگه له خوا نه بیته، وه به تاییهت له جگه له رههزان، وه ته نانهت له رهه زانیشدا ته گهر که سیك به رۆژوو نه بیته و خوی واده ربخات که به رۆژوو ته وا ده توانیته، که چی ریگری ده کات له و شتانه ی که رۆژوو به تال ده که نه وه و دوورده که ویتته وه له بچوکتین شت که کاریگری خرابی بو رۆژوو که ی هه بیته، له بهر نیهت پاکیه تی و نزیک بوونه وه یه تی بو خوا و خوازیاری په زامه ندی ولیخوشبوونی خوی، ئالی ره وه یه که خوی کار به جی پاداشتی رۆژوو شار دۆته وه بو لای خوی، هه روه کو چون رۆژوو وه وان رۆژوو که ی ده شاریتته وه له خه لکی، وه ته و خوی که یه کیك له ناووسیفه ته به رزوپرۆزه کانی بریتیه له (الکریم) واته: به خشنده، له پاداشت و به خشیندا زۆرنه بیته نابه خشیت، وه کو له فهرمووده یه کی قودسیدا هاتوه که خوی گه وره ده فهرمویت: "کل عمل ابن آدم له، إلا الصیام، فإِنَّهُ لِي، وَأَنَا أَجْزِي بِهِ الْحَسَنَةَ بِعَشْرٍ أَمْثَالِهَا، إِلَى سَبْعِمِائَةِ ضِعْفٍ" واته: هه موو کرده وه کانی مرؤف بوخویه تی، جگه له رۆژوو نه بیته که بو منه و هه ر خومیش پاداشتی ده ده مه وه، وه چاکه ش پاداشته که ی به ده قاته ههتا حهوت سه د قات.

۳- پیشوازی له رهمهزان دهکهن به شوینکهوتنی سوننه تی پیغه مبهه (صلی الله علیه وسلم):

کردهوه وهرناگیریت ههتاوه کو ئەم دوو مەرجهی تیدا نه بیئت: ئیخلاس بۆ خواو شوینکهوتنی پیغه مبهه (صلی الله علیه وسلم)، وه ئەو ئایه تهی پیشوو ئاماژه بوو بۆ ئەم دوو مەرجه، ووتهی ﴿فَمَنْ كَانَ يَرْجُوا لِقَاءَ رَبِّهِ فَلْيَعْمَلْ عَمَلًا صَدِيقًا﴾ ئاماژه یه بۆ شوینکهوتنی پیغه مبهه (صلی الله علیه وسلم)، وه ووتهی ﴿وَلَا يُشْرِكْ بِعِبَادَةِ رَبِّهِ أَحَدًا﴾ ئاماژه یه بۆ ئیخلاس (واته: نیهت پاکى یان ته نهها خوا مه بهست بوون).

وه پیغه مبهه ری خوا (صلی الله علیه وسلم) هه موو شتیکی سه بارهت به رۆژوو روون کردۆتهوه، روونی کردۆتهوه که ی خه لک به رۆژوو بن وله چ کاتیکیشدا به رۆژوو نه بن، پایه کان و پیوستیه کان و سوننهت و ئادابه کانی رۆژوویشی روون کردۆتهوه، وه چاکه کان و پاداشته کانیشی روون کردۆتهوه، وه ههروهها ئەو شتانهی که رۆژوو دهشکینن و ئەوانهش که کاریگه ریان له سه ری نیه، وه ههروهها ئەو پروییانه شه رعیه انه شی باس کردوه که به هۆیانه وه موسلمان ده توانیت به رۆژوو نه بیئت، وه باسی تریش په یوهست به رۆژوو.

بۆیه ئه رکی سه رشانی موسلمانانه که ئەم باسانه بزانی وکردهوهی پیبکه ن به گویره ی سوننه تی سه حیحی پیغه مبهه (صلی الله علیه وسلم) وه ازهینان له وهی که جیاوازه و پیچه وانیه ی سوننهت بیئت، جا هه رکاتیکی سوننه تیکی

پیغه مبهه (صلی الله علیه وسلم) روون بوویه وه بۆ که سیکی دروست نیه بو ی وازی لی بهیئیت له بهر قسه ی هه رکه سیکی بیئت، چونکه هه موو که سیکی قسه ی وهرده گیریت و ره دیش ده کریته وه ته نهها پیغه مبهه (صلی الله علیه وسلم) نه بیئت، که فه رمایشتی له سه ر سه روچاوه.

۴- پیشوازی له رهمهزان دهکهن به ئارامگریهوه:

رهمهزان مانگی ئارامگرتنه، له بهر ئهوهی مرۆڤ واز له هه موو ئه و شتانه دینیت که خووی پێیان هه و گرتوه له خواردن خواردنه وه و ئاره زوومه ندیه به رجه سته و مه عنه و یه کان، وه کو گوپرایه ئیه ک بو خوا و نزیك بوونه وه یه ک لئی.

وه ئارامگرتن له ناره حهت و سه ختترینی کرده وه کانه له سه ر ناخ و ده روون، هه ر بویه شه ئارامگرتن نیوهی ئیمان ه، وه پاداشته که شی گه وره ترین پاداشته، وه کو خوا ی په روه ردا گار ده فه رمویت ﴿إِنَّمَا يُوقَى الصَّابِرُونَ أَجْرَهُمْ بِغَيْرِ حِسَابٍ﴾ (الزمر: ۱۰) واته: به راستی ئارامگره کان پاداشتی بی ژمار ده درینه وه. وه ئارامگرتن سی جو ره:

یه که م: ئارامگرتن له سه ر گوپرایه ئی خوا و پێغه مبه ر (صلی الله علیه وسلم).

دووه م: ئارامگرتن له سه ر نه کردنی تاوان و سه ریپچی.

سییه م: ئارامگرتن له سه ر قه زاوقه ده ر.

پێویسته له سه ر به نده که ئارامگرۆ بکاته هاوتای ژیان ی و تیکه ئی کارو کرده وکانی بیت، چ له سه ر نه نجامدانی چاکه وه چ له سه ر نه کردنی تاوان وه چ له کاتی به لاو ناخوشیدا، بویه موسلمان ی به ریز ته م هوکارانه ی خواره وه چند خالیکی گرن گن که به هو یانه وه به نده ده توانیت ئارامگری وه ده ست به یینیت:

یه که م: خوشه ویستی خوا ی گه وره.

دووه م: ترس و بیم له خوا ی بالاده ست.

سییه م: شه رهی نه فس و پاک کردنه وه ی.

چواره م: هیوا کورتی.

پینجه م: دوور که و تنه وه له زیاده رو یی کردن له خواردن و خواردنه وه و جل و به رگ و جیماع و تیکه لاوی خه لک.

شه شه م: شه رم کردن له خوا ی بیسه رو بینا.

حه وته م: پارێزگاری کردن و رپزگرتن له نیعمه ته کانی خوا به سه ر به نده وه و چاکه ی خوا به سه رییه وه.

هه شته م: هه سته کردن و زانی نی سووکی و نهنگی تاوان و سه ریپچی.

نویه م: زانی نی خراپی چاره نووس و داها تووی تاوان و خراپی شوینه واری و ئه و زه ره روزیانه ی که به هو ی ته وه وه په یداده بن.

ده یه م: زانی نی ته و ده رته نجام و شوینه واره چاک و ئاسو ده بیانه ی که به هو ی چاکه و گوپرایه ئیه وه به ده ست دین.

یازده یه م: جیگیر کردن ی ره گی ئیمان له دلدا.

جا ئەم هۆکارانه ته گهر هاتوو بهنده پيى ههستاو چاوديري ليکرد ئەوا باشتيرين يارمه تيدره بوى له سهر ئارامگري له گوپرايه ليداو ئارامگري له نه کردنى تاوان و خراپه دا، وه به تاييهت له م مانگه دا که دۆخیکى ئيمانى وها ديتته کايه وه که وا ده خوازيت بهنده کوشش بکات له ته نجامدانى کرده وى چاکه و دووربگريت له سه رپيچى، وه ههروهها دووربگريت له وه هموو جوانکاري و پازاندنه وانى که ئاره زووبازان ده يکه ن بۆ تاوان و ئاره زووه کانيان، بۆته وى خيروفه رى ئەم مانگه تيك بدن له خه لکى، هه ربويه پيويستى موسلمان بۆ ئارامگرتن له م مانگه دا زۆر پيويستتو گه وره تره، خواش يارمه تيدره.

۵- پيشوازي له رهمهزان ده که ن به ده ستگرتن به کاته وه وه سه ربردنى له چاکه و گوپرايه ليدا:

کات به نرخه، له به نرخى و گرنگى کاته وه يه که ته وهى لى بروات هه رگيز ناگه رپيته وه تا رۆژى دوايى، ههروهها خودى کات هۆکاري خۆشه ختى و به دبه ختى و رزگار بوون و تياچوونه ...

تاليره وه يه که پيشينى چاکى ئەم ئومه ته کوششى له راده به دهريان کردوه له پاراستنى ته مه نيان و پاراستنى کاته کانيان و به فيرۆنه دانى و سووربوونيان له سه رى زياتر له سووربوونيان له پاره و دراو ...

بۆ نمونه: سعيدى کورپى عبدالعزیز به عومه يري کورپى هانئى ووت ده بينم که زمانت پشوو نادات له زيکرو يادى خوا، ئايا رۆژى چه ند جار زيکرو ته سيحاحتى خوا ده که يت؟ ته ویش له وه لامدا ووتى: سه د هزار جار!، وه ته وه سعيدى کورپى مسيبه که ده لیت: چل ساله نویتىکى جه ماعه تم له ده ست نه چوه ! وه پياوئیک به عامرى کورپى عبدقيسى ووت: بوهسته باقسه ت له گه لدا بکه م، ته ویش ووتى: خۆر بوه ستينه (واته با کاتم نه روات)!

جاريکيان کومه لیک خه لک لای معروفى که رخی زۆر داده نيشن، ته ویش پييان ده لیت: ئايا ناتانه ویت هه ستن؟ چونکه به راستى فريشته ي خۆر پشوو نادات له سووردانى.

ئهو په رستشانهی که له مانگی رهمهزاندا ده کریت :

یه که م: به رۆژووبون له رۆژه کهیدا:

له بهر ئەم ئایه ته ﴿فَمَنْ شَهِدَ مِنْكُمُ الشَّهْرَ فَلْيَصُمْهُ وَمَنْ كَانَ مَرِيضًا أَوْ عَلَى سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِّنْ أَيَّامٍ أُخَرَ﴾ (البقرة: ۱۸۵) واته: ته گهر ههركه سیكتان مانگی رهمهزانی به سه رهات، وه ریبوارونه خوش نه بوو، بروو بیانوی شهر عیشی نه بوو، ده بی به رۆژوویت، ئینجا ئه و که سه شتان که نه خوشه یان له سه فهره رۆژووه کهی ده شکینی و ده بی له رۆژانی دیکه دا چهند رۆژیکی تر به قهزا بگریته وه.

وه ههروه ها له بهر ئەم فهرمووده یه که پیغه مبه ر(صلى الله عليه وسلم) ده فهرمویت "من صام رمضان إيماناً واحتساباً غُفِرَ لَهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِهِ" (متفق عليه). واته: ئه وهی رۆژووی مانگی رهمهزان بگریت با وه پری پی هه بیته و به چا وه روانی پاداشته وه، ئه وا خوا له و تاوانان هی رابردوی خوش ده بیته.

دوه م: نوژی ته راویح:

له بهر ئەم فهرمووده یه که پیغه مبه ر(صلى الله عليه وسلم) ده فهرمویت "من قام رمضان إيماناً واحتساباً غُفِرَ لَهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِهِ" (متفق عليه).

واته: ئه وهی نوژی ته راویحی مانگی رهمهزان ته نجام بدات و با وه پری پی هه بیته و به چا وه روانی پاداشته وه، ئه وا خوا له تاوانی پیشووی خوش ده بیته.

وه پیوسته موسلمان ئه و پیشنویره هه لبریریت و ده ستنیشان بکات که نویره کهی ته وا وه درژی وه ده کاته وه نابی ته نها مه به ست و غه می ده نگ خوشیه کهی بیته، چونکه له فهرمووده کهی سایی کوری یزیده وه ده لیت: قورئان خوین له سه روو سه د ئایه ته وه ده بخویند هه تا ومان لیده هات خومان ده دا به سه ر گۆچانه کانه وه له بهر درژی وه ستانمان، وه ده لیت: ته وا ومان نه ده کرد هه تا زۆر نزیکه فهر ده بوویه وه. وه سوندهت وایه نویره خوین نویره کهی له گه ل ئیمامدا ته وا و بکات و پیش ئه و ته واوی نه کات و ده رنه چیت، له بهر ئەم فهرمووده یه "من قام مع إمامه حتى ينصرف، كتب له قيام ليلة" (رواه أبو داود والترمذي).

واته: ئه وهی له گه ل ئیمامه کهیدا بوهستی هه تا نویره ته وا و ده بیته ئه وا پاداشتی شه ونوژی شه ویکی به ته وا وه تی بو ده نوسریت.

سییه م: قورئان خویندن :

رهمهزان مانگی قورئانه، خوی په روه ردگار ده فهرمویت ﴿شَهْرُ رَمَضَانَ الَّذِي أُنزِلَ فِيهِ الْقُرْآنُ هُدًى لِّلنَّاسِ وَبَيِّنَاتٍ مِّنَ الْهُدَىٰ وَالْفُرْقَانِ﴾ (البقرة: ۱۸۵) واته: مانگی رهمهزان ئه و مانگه یه که

قورئانی تیدا نیردراوه ته خواره وه، که رینمایی مهردوم دهکات بو گشت کاریکی چاک وچه ندین به لگه و نیشانهی زور روونی تیدایه بو شاره زایی ری هق و جیا کرده و نهی راست و ناراست.

وه جبریل (علیه السلام) لهم مانگه دا قورئانی به پیغه مبه ر ده خوینده وه. هه ربویه پیشینی چاکی ئەم ئوممه ته لهم مانگه دا خویمان ته رخان ده کرد بو خویندنه وه و تیرامانی زیاتر له قورئان.

پیشهوا زوهری (رهحمتهی خوی لیبیت) که رهمهزان دههات دهیوت: به راستی ئەو مانگه بریتیه له خویندنی قورئان و نان به خشین.

وه عبدالرزاق ده لیت: که مانگی رهمهزان دههات سفیانی سهوری (رهحمتهی خوی لیبیت) هه موو په رسته کانی واز لیده هیناو رووی ده کرده قورئان خویندن.

وه ههروه ها زبیدی یه مانی که مانگی رهمهزان دههات، قورئانه کانی کۆده کرده وه هاوه له کانیشی بو کۆده کرده وه بوئه وهی بیخویننه وه.

چواره م: به ربانگ کردنه وه به رۆژووه وان :

له بهر ئەم فه رمووده یه که پیغه مبه ر (صلی الله علیه وسلم) ده فه رمویت " من فطر صائماً فله مثل أجره، غیر أنه لا ینقص من أجر الصائم الشیء" (رواه أحمد والنسائی وصححه الألبانی).

واته: ئەوهی به ربانگ به رۆژووه وانیک بکاته وه ئەوا وه کو رۆژووه گر که پاداشتی بو ههیه، وه جگه له وهی که ههیچ له پاداشتی رۆژووه وانه که کهم ناکات.

پینجه م: به خشین :

پیغه مبه ری خوا (صلی الله علیه وسلم) له هه موو کهس به خشنده تر بووه، وه به تاییهت له رهمه زاندا زور به خشنده بووه، لهو کاته ی که جبریل دههاته لای و قورئانی پیده خویند، وه پیغه مبه ری خوا (صلی الله علیه وسلم) له بایه کی هه لکردوو زیاتر خیری ده به خشیه وه. (متفق علیه)

یه کییک له شیوازه کانی به خشین بریتیه له خواردن دان به خه لک، ئەبو سواری عدوی ده لیت: کۆمه لیک له پیاوانی هۆزی عه دی له مزگه وت نوویشیان ده کرد، هه رگیز هه یچ یه کیکیان به ته نها به ربانگی نه ده کرده وه، ئەگه ر که سیکی ده ست بکه وتایه له گه لیدا نانی بخواردایه ئەوا ئەمیش ده بخوارد، وه ئەگه رنا به شه خواردنه که ی ده برده مزگه وت و له گه ل خه لکیدا ده بخوارد!

وه ههروه ها عبدالله ی کوری ئیمامی عومه ر (رهزای خویان لیبیت) به ربانگی نه ده کرده وه مه گه ر له گه ل هه تیوو هه ژاره کاندا نه بوایه.

شه شه م: عه مره کردن له رهمه زاندا :

له بهر ئەم فه رمووده یه که پیغه مبه ر (صلی الله علیه وسلم) ده فه رمویت " عمرة في رمضان تعدل حجة" وفي رواية "حجة معي" (متفق علیه).

واته: عهمره يهك له رهمهزاندا بهرامبهره به جه جيك. له رپوايه تيكي تر دا هاتووه كه ده فرمويټ " بهرامبهره به جه جيك له گهل مندا".

حهوټهم: مانه وه له مزگهوت بو خواپهرستن (الإعتكاف) :

ئهمهش باشر وايه له ده رۆژي كوتايي مانگي رهمهزانداييټ، له دايكه عائشه وه (رهازي خواي ليبيټ) ده گيرټته وه كه پيغه مبه ر(صلي الله عليه وسلم) " له ده رۆژي كوتايي رهمهزاندا له مزگهوت ده مايه وه هه تا وه فاتي كرد، پاشان خيزانه كاني له مزگهوت ده مانه وه". (متفق عليه)

هه شته م: زيندوو كردنه وه ي شهوي قه در :

له بهر ئهم فرموده يه كه پيغه مبه ر(صلي الله عليه وسلم) ده فرمويټ " من قام ليلة القدر ايماناً واحتساباً غفر له ما تقدم من ذنبه" (متفق عليه).

واته: ئه وه ي شهوي قه در زيندوو بکاته وه كه باوه ري پي هه بيټ وبه ئوميدي پاداشته وه ئه وا خوا له تاوانه كاني پيشووي خو ش ده بيټ.

۶- پیشوازی له رهمهزان دهکهن به چاک نه نجامدانی کارو فرمان وکارزانی تییدا :

خوای پهروهردگار دهفرمویت : ﴿إِنَّا لَا نُضِيعُ أَجْرَ مَنْ أَحْسَنَ عَمَلًا﴾ (الكهف: ۳۰) واته: با دنیابن که ئیمه پاداشتی ئه و جوړه کهسانه زایه ناکهین که : کارو رهفتاری چاک نه نجام ددهن.

وه ههروهها له ئایهتیکی تردا دهفرمویت ﴿وَأَصْبِرْ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ﴾ (هود: ۱۱۵) واته: ئه ی پیغمبهر لهسهر گشت قورت وناړهحهتهکان بهئارامبه، چونکه بهراستی خوا پاداشتی چاکه چاکه کاران زایه ناکات.

لهبهر ئهوه ئهه خاله باس دهکهین چونکه خه لکانیک - خوا هیدایهتیا بادت - رۆژووگرتن به هوکاریک دهزانن بو بههدهردانی بهرژهوهندیهکانی خه لکی، وه کهمتهرخه می نواندن لهسهر بهجیگه یاندنی ئه رکه کانیان، وه ئه گهریش بهرژهوهندیهک وه بیر یه کیکیان بهیئیتتهوه ده لیت: ئهوه بهس نیه که به رۆژووم؟! وه کو بلیت رۆژوو هوکاریک بیت بو ته مبه لئ وپشتگوی خستنی بهرژهوهندی خه لکی و بارگرانی لهسهریان، بهلام به پیچهوانهوه ئهه جوړه په رستشه هانی موسلمان ده دات بو چالاکی، و تیکوشان، و چاکه کردن بهرامبهر خه لکی، ئاسانکاری بو یان، هه رچهنده ئه مهش لهسهر حسابی ئاسوده بی تاکه که سیش بیت، لهبهرئهوه ی ته ماحی به ئه و خپرو پاداشته هه یه که له لای خوا به.

٧- پیشوازی له رهمهزان دهکهن به لیبووردهیی و رهوشت بهرزی :

لهبهر ئەم فەرموودهیه که پیغمبەر (صلی اللہ علیہ وسلم) دەفرمویت " فَإِذَا كَانَ يَوْمَ صَوْمِ أَحَدِكُمْ، فَلَا يَرَفْثُ وَلَا يَصْحَبُ، فَإِنْ سَابَهُ أَحَدٌ أَوْ قَاتَلَهُ، فَلْيَقُلْ: إِنِّي صَائِمٌ" (متفق علیہ) واتە: ئەگەر یه کیکتان بهرژوو بوو، با ووتەوقسەیی پرۆپوچ نەلیت و قیژەوهاوارهاوار نەکات و وەئەگەر کهسیکیش جینیوی پێدا یان شەری لهگەڵدا کرد با بلیت: من بهرژووم.

و ههروهها له فەرموودهیهکی تردا دەفرمویت " من لم يدع قول الزور والعمل به والجهل، فليس لله حاجة في أن يدع طعامه شرابه" واتە: ئەگەر پۆژوووان واز نەهینیت له ووتەیی درۆو کردەوه پێکردنی و نەفامی، ئەوا خوازی بهتواناو گهوره پێویستی بهوه نیه واز له خواردن و خواردنەوه کهی بێنیت.

بۆیه پێویسته لهسەرمان که خۆمان برازینینهوه به رهوشت و بههای ئیسلامی لهم مانگەدا و جگە لهم مانگەش، ئەو ئەرکانەیی لهسەرمانه بهرامبەر پهروهردگارمان و پیغمبەر و موسلمانان بهباشی رای بپهڕین، و ئەوهی پێویسته داوای بکات بهنەرمی و لهسەرخوایی داوای بکات، بۆ ئەوهی تهقوا بهدی بیت که مەبهستی یه کهمی پۆژوو، و ههکو خوازی گهوره دهفرمویت ﴿كُنْ عَلَيَّكُمْ الصِّيَامُ كَمَا كُنْ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ﴾ (البقرة: ١٨٣) واتە: بزانی که پۆژووی مانگی رهمهزانتان لهسەرنووسراوه و فەرزکراوه تهسەرتان ههروهکو لهسەر ئەوانەیی لهپێشتانەوه بوون بریار دراو نووسرا به لکو بهتهقوا بن (سنوره کانی خوا بپارێزن و دەرگای تاوان له خۆ داخه و دەرگای ههموو خیری له خۆ وازبکهن).

ئەوانەیی له کاتی پۆژوودا پێویسته :

١- زیاتر پاراستنی وورگ و عهورهت له ئارهزوبازی.

٢- پاراستنی چاوو زمان و قاچ و گوێ و ئەندامانی تر له تاوان.

٣- به پۆژووبوونی دل له ئاواتی سووک و نزخوازی، و بیروبوچوونی دوور له خواو ریبازه کهی.

ئابەم شیوهیه پۆژوو نەوهیهکی هاوکارو خوشهویست و بههیزو خۆراگر له رووبهروونهوهی ئاستهنگه کاندای پێک دینیت.

۸- پیشوازی له رههزان دهکهن به لیپرسینهوه له گهل خؤدا :

خوای گهوره ده فەرمویت ﴿يَأَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَتَنْظُرْ نَفْسٌ مَّا قَدَّمَتْ لِغَدٍ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٨﴾ وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ نَسُوا اللَّهَ فَأَنْسَهُمْ أَنْفُسَهُمْ﴾ (الحشر: ۱۸-۱۹).

واته: ئەه ئهوانهه باوهرتان ههناوه! خوپاريزبن بهجی بهجیکردنی فەرمانهکانی و دوورکهوتنهوه له قهدهغهکراوهکان وهبا ههرکهسه سهرنج بداوبزانی چ شتیکی بو سبهینی (قیامهت) پیشخستوه له کردهوهی چاک وهبهردهوام بن لهتهقوای خوا بهراستی خوا زور شارهزاوبهئاگایه بهکارهکانتان و ههچی لی وون نابیت * وه ئیوه وهکو ئەو کهسانه مهبین خویان لهبیرکردبوو گوئیان بهفەرمانهکانی نهدهدا ئینجا خواش - واسهگرهردانیکردن- خویان لهبیرکردوو نهیانزانی کاریکی وابکهن لهپاشهپوژدا سوودیان پیبدا.

وه عومهری کورپی خهتتاب (رهزای خوای لیبیت) دهیوت : لیپرسینهوه له گهل خؤتاندا بکهن پیش ئەوهی لیپرسینهوهتان له گهلدا بکریت، وه بیپون پیش ئەوهی بوۆتان بیپوریت، چونکه گهر ئەمرو لیپرسینهوهتان له گهل خؤتاندا کرد ئەوا سبهی (قیامهت) ههشرو حسابتان بو ئاسان دهبیت.

وه لیپرسینهوه له گهل خؤدا پیش کاروکردارو پاش کرداریش دهبیت :

- لیپرسینهوه لهپیش کردهوه کهدا بریتیه له نیهت و شوینکهوتنی سوننهت.

- بهلام لیپرسینهوه دواي کردار سی جوړه :

یه کهم: لیپرسینهوه لهسهر ئەو عیبادهتهی که کهموکورتی تیداکراوه له مافی خوادا:

وه مافی خواش له عیبادهتدا شهش خاله:

۱- نیهت پاکي له کردهوه کهدا.

۲- ناموژگاری بو خوا.

۳- شوینکهوتنی سوننهتی پیغه مبهه (صلی الله علیه وسلم).

۴- ههستکردن به چاکهه خوا.

۵- ههستکردن به منهتی خوا بهسهریهوه تیبدا.

۶- ههستکردن به کهموکورتی کردن تیبدا.

دووه م: لیپرسینهوه له گهل خؤیدا لهسهر ههموو کرداریک، که وازلیهینانی باشتره له ئەنجامدانی.

سییه م: لیپرسینهوه له گهل خؤیدا بکات لهسهر ئەو کاره ئاسایی و خووپیه گرتوانهه که کردوونی، بوچی

ئهنجامی داوون؟ ئایا مهبهستی پیبان خواو روژی دواپیه؟ ئەوا ئەوکاته قازانج دهکات، وهیاخود مهبهستی

پیبان دونیایه؟ جا ئەوکاتهش دووراوده بیت.

تابهم شیوازانه پیشوازی له رهمهزان ده کهین، له رهمهزاند ده ژین، وه به رهمهزان بهخته وهرده بین، وه سوود له رهمهزان وهرده گرین، وه ته گهریش ته نجامان نه دا، ئەوا ئەوه مان به سهر دیت که له م فرموده یه دا باسکراوه " رب صائم حظه من صیامه الجوع والعطش، ورب قائم حظه من قیامه السهر" (رواه أحمد والطبرانی وصححه الألبانی) واته: زۆر رۆژوو هوان ههیه ته نهها برسیتی و تینوویتی بو ده مینیتته وه، وه زۆر نوێتر خوینی شه وانیش ته نهها شه ونه خه وتنه که ی بو ده مینیتته وه.

له کۆتاییدا داواکارین له پهروهردگار که کرده وه چاکه کاتمان لی وه برگریت، وه به نائومییدی و دلشکاوی نه مانگیریتته وه.

وآخر دعوانا أن الحمد لله رب العالمین

=====

مالیه ره به ههشت

www.ba8.org

له دوعای خیر بی به شمان مه کهن

=====

﴿وَسَارِعُوا إِلَىٰ مَغْفِرَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا السَّمَاوَاتُ وَالْأَرْضُ أُعِدَّتْ لِلْمُتَّقِينَ﴾

برا و خوشکی موسلمانان خیرخواز :

بو به شداری و هاوکاری کردن له بلا و کردنه وهی به ره مه کهانمان له ریگای خوادا

په یوهندی بکهن به م ژماره یه وه :

۰۷۷۰۱۵۱۷۳۷۸